

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Załącznik Nr 1
do uchwały NR XXVII/284/12
Rady Miejskiej w Lwówku Śląskim
z dnia 28 grudnia 2012 r.

**Mieszkańcy i Rada Sołecka wsi Żerkowice
wspierani przez Burmistrza i Radę Miejską w Lwówku Śląskim**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Żerkowice

**POŁOŻONEJ W GMINIE WIEJSKO – MIEJSKIEJ LWÓWEK ŚLĄSKI
NA DOLNYM ŚLĄSKU**

Na lata 2012-2020

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

„Plan Odnowy Miejscowości Żerkowice” został przygotowany przez zaangażowanie, poświęcenie czasu i wiedzy osób reprezentujących społeczność Naszej Wsi, które odpowiadając na zaproszenie Rady Sołeckiej i władz Gminy, uczestniczyły aktywnie w warsztatach. W czasie spotkań mieszkańcy /lokalni liderzy, radni, przedsiębiorcy, młodzież/ wspólnie opracowywali Plan, korzystając z pomocy zewnętrznych konsultantów i moderatorów.

Współautorzy Planu Odnowy Miejscowości Żerkowice:

1. Andrzej Kiskis
2. Edward Dancewicz
3. Marcin Jungk
4. Wiesława Leszczynowicz
5. Łukasz Gałka
6. Helena Moczko
7. Stefan Kujbida
8. Sylwia Podskarbi
9. Antonina Myśków
10. Ulrich Jungk
11. Władysław Karnauch
12. Małgorzata Podskarbi
13. Dariusz Łysio

Konsultanci prowadzący i moderatorzy:

1. Bożena Mulik email: biuro@lgdpartnerstwoizerskie.pl

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Spis treści

I. WSTĘP

Metoda pracy

Charakterystyka miejscowości

Opis ogólny miejscowości

Planowane kierunki odnowy miejscowości (cele i wizja)

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

Położenie i zabudowa

Środowisko przyrodnicze

Dziedzictwo kulturowe

Mieszkańcy i ich aktywność

Gospodarka

III. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Analiza SWOT

IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT

V. LITERATURA

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

WSTĘP

Informacje ogólne

Plan Odnowy Miejscowości Żerkowice powstał dla uporządkowania rozwoju i odnowy naszej wsi oraz potrzeb mieszkańców i ma służyć sprostaniu wyzwaniom XXI wieku. W czasie opracowywania Planu przyjęliśmy, że będą nami kierowały dwa podstawowe uwarunkowania:

- Zasada zrównoważonego rozwoju
- Zasady Agendy 21

Zasady zrównoważonego rozwoju zostały ustanowione w 1997 roku, w którym to roku przyjęliśmy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej. W art.5 Konstytucji jest zapisane: „Rzeczpospolita Polska ... zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą bezpieczeństwa ekologicznego, aby zapewnić właściwe warunki do życia współczesnemu i przyszłym pokoleniom” art.74.

Idea zrównoważonego rozwoju wynika z konieczności sprostania wyzwaniom nowego tysiąclecia. Po żywiołowym rozwoju przemysłowym, nieograniczonym korzystaniu z zasobów naturalnych oraz bez troskim zanieczyszczaniu i przekształcaniu środowiska przyrodniczego, przyszedł czas na refleksję i zmianę postaw. Życie bez wody zdatnej do picia, gleb dających nam bezpieczną żywność, czy roślin odnawiających zasoby tlenu jest niemożliwe. Przedstawiony przykład przedstawia nam powiązanie i zależność między człowiekiem a życiem na Ziemi.

Przyjęta przez nas zasada **zrównoważonego rozwoju to zgoda na rozwój gospodarczy i społeczny w harmonii z poszanowaniem przyrody**. Podstawową zasadą zrównoważonego rozwoju to „myśleć globalnie, działać lokalnie” powinna przejawiać się we wszystkich naszych działaniach, także polityków i władz. Obszar i środowisko przyrodnicze powinny pozostać nienaruszone i służyć pokoleniom, które będą po nas. Trochę dobrej woli z naszej strony wystarczy, aby postępować zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Czym na poziomie wsi i społeczności lokalnych jest zrównoważony rozwój?

Zrównoważony rozwój wsi to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb naszych mieszkańców, nie doprowadza do zniszczenia środowiska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych we wsi kosztem działań chroniących środowisko, wręcz przeciwnie, oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym, z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą jego są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń – filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej, z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponadlokalne, co oznacza, że potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju powinniśmy wdrażać podstawowe procesy:

- Ograniczyć zużywanie odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.
- Ograniczyć zużywanie nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich odpowiednimi substytutami.
- Stopniowo eliminować substancje niebezpieczne i toksyczne.
- Utrzymać skalę emisji zanieczyszczeń i zakłóceń tak, aby nie przekroczyły pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stale dbać o ochronę różnorodności biologicznej.
- Uspołecznąć procesy podejmowania decyzji na poziomie parlament, samorząd, społeczność lokalna.
- Tworzyć warunki dla zdrowia każdego człowieka.

Szanse na zrównoważony rozwój wioski są zależne od czynników, na które wszyscy mamy bezpośredni i pośredni wpływ:

- Mieszkańcy wsi oraz władze gminy wspólnie powinny opracować i wdrożyć strategię zrównoważonego rozwoju gminy oraz plan odnowy miejscowości.
- Rada Sołecka i Rada Gminy, powinny być głównymi animatorami swoich „małych ojczyzn”, na nich powinien spoczywać główny ciężar pobudzania, organizowania, realizowania działań zrównoważonego rozwoju.
- Podstawę powodzenia stanowi wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

- Społeczność lokalna aktywnie powinna włączyć się w realizację działań przyjętych w Planie Odnowy Miejscowości.
- Jeśli nie będzie aktywności i zrozumienia mieszkańców, to skuteczność realizacji planu będzie zagrożona i niewykonalna.

Agenda 21 to dokument przyjęty w 1992 roku na Szczycie Ziemi i określony jako program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w perspektywie XXI wieku. Agenda 21 uwzględnia globalną, krajową i lokalną (gminną, wiejską) skalę działań w sferze ekologicznej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalna Agenda 21 to uspołeczniony, partnerski i dynamiczny proces planowania zmierzający do osiągnięcia celu, jakim jest trwały i zrównoważony rozwój wsi. Lokalna Agenda 21 oznacza w praktyce konieczność budowania we wsi:

- współpracy partnerskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju między samorządem, mieszkańcami, biznesem, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi liderami.
- systemu informacji o zasobach wsi.
- planu rozwoju wsi opartego na zrównoważonym rozwoju.
- systemu społecznego monitoringu realizacji Planu (lokalnej Agendy 21).

Decyzję o opracowaniu „Planu odnowy miejscowości” mieszkańcy Żerkowic podjęli sami i postanowili, że będzie on zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy postanowili włączyć się aktywnie w proces działania odnowy wsi, który daje nam możliwość rozwoju naszych miejscowości, zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego. Jest to jedno z źródeł pomocy dla realizacji naszych celów i wymaga od nas dużej aktywności oraz poszukiwania innych źródeł pomocy.

Odnowa wsi to proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i niematerialnym. Odnowa wsi daje możliwości indywidualnego podejścia wynikającego z charakteru danej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi w sprawach kierunków rozwoju ich miejscowości. Cały proces odbywa się w formie debaty lokalnej na poziomie sołectwa. Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym sukces jest partnerskie podejście do planowanych zadań, aktywność mieszkańców, potrzeba zmian, współpraca mieszkańców i samorządu gminnego. Pełnym

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

wspólnym sukcesem będzie podniesienie i uatrakcyjnienie wsi, gminy, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako cennego produktu turystycznego.

Koncepcja odnowy wsi powstała w Niemczech w połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Ważne daty dla tego działania:

- ° 1984 – powstanie Europejskiego Ruchu Odnowy Wsi i Małych Miast
- ° 1994 - opracowanie i przyjęcie „Strategii dla wiejskiej Europy”
- ° 1996 – na III Kongresie Odnowy Wsi przyjęto koncepcję rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Europie”.

Dokument „Strategia dla wiejskiej Europy” określa trzy podstawowe zasady, które powinny być przestrzegane w rozwoju obszarów wiejskich. Zasadnicza ich treść zawarta jest poniżej.

- Wzajemne powiązania ludzi ze środowiskiem (naturalnym i kulturowym), w którym żyją. Sprawy związane z mieszkańcami i ich aktywnością nie mogą dominować nad potrzebą ochrony środowiska, jak również ochrona środowiska nie może być celem samym w sobie, nie uwzględniając potrzeb ludzi.
- Współpraca i zintegrowane działanie, rozwój lokalny może być skutecznie realizowany tylko dzięki efektywnej współpracy wszystkich zainteresowanych stron. Ważna jest szczególnie współpraca pomiędzy mieszkańcami i gminą. Istotne jest, aby układ współpracy był partnerski, bez dominacji, narzucania woli czy zastępowania w działaniach przez jedną ze stron.
- Konsultacje i zaangażowanie. W planowaniu i realizacji działań należy uwzględnić poglądy i oczekiwania tych, którzy żyją w danej miejscowości. Do realizacji rozwoju powinniśmy w pierwszej kolejności korzystać z zasobów lokalnych - zarówno ludzkich, jak i przyrodniczych, kulturowych, gospodarczych. W proces muszą być aktywnie włączone społeczności lokalne.

Powyższe zasady uwzględniają podstawowe założenia zrównoważonego rozwoju oraz Agendy 21.

Metody pracy.

Mieszkańcy wsi Żerkowice samodzielnie opracowali Plan Odnowy Miejscowości korzystając w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Programu PROW Oś 4 LEADER z pomocy

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

ekspertów Lokalnej Grupy Działania - Partnerstwo Izerskie oraz ekspertów zewnętrznych w zakresie metodyki i redakcji końcowej dokumentu.

Czym jest Plan Odnowy Miejscowości?

Plan Odnowy Miejscowości jest sposobem osiągnięcia wyznaczonych celów. Aby je osiągnąć, jest potrzeba konstruowania wizji i sposobów dojścia do niej. Oprócz typowych elementów planów, należy wziąć pod uwagę wartość środowiska, trwałość jego zasobów i ich ochronę, ponieważ to one wytyczają granice podejmowanych działań.

Po co miejscowości Plan Odnowy Miejscowości?

- Tworzenie planu odnowy pozwala mieszkańcom zaplanować przyszłość w perspektywie kilku lat, spojrzeć na miejscowość całościowo i jej obszary aktywności w powiązaniu ze sobą.
- Plan Odnowy to dokument opisujący cele, drogi dojścia oraz proces uczestnictwa mieszkańców w przyszłości swojej miejscowości.
- Aby można było ocenić postępy, korygować błędy, najlepszą formą jest zapisanie dokumentu w formie Planu, do którego mieszkańcy zawsze mogą wnieść swoje uwagi.
- Budowanie planu umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowaniu swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga consensusu. Można go wypracować podczas otwartej dyskusji nad planem, z którym będą identyfikować się mieszkańcy miejscowości.
- Plan to realistyczna ocena mocnych i słabych stron miejscowości, przyjrzenie się możliwościom, problemom, które mogą się pojawić w przyszłości.
- Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, teren, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi.
- Plan – to instrument długofalowego zarządzania miejscowością. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynania władz gminy, niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Do opracowania Planu Odnowy Wsi Rada Sołecka, Sołtys oraz władze Gminy zaprosiły wszystkich mieszkańców Żerkowic, wszystkich których zainteresowała problematyka. Nie wszystkie osoby skorzystały z zaproszenia i możliwości pracy w grupach. Zajęcia odbywały się metodą warsztatową. Prowadzący moderator miał za zadanie, w czasie warsztatów przeprowadzić grupę przez kolejne etapy pracy, pomóc w redagowaniu wyników prac

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

warsztatowych. Wszystkie zapisy w planie zostały samodzielnie wypracowane przez uczestników warsztatów, każdy zapis poddany był ogólnej dyskusji i przyjmowany przez wszystkich zgromadzonych.

W wyniku budowy planu odnowy miejscowości opracowaliśmy:

1. Dokument w wersji pisanej.
2. Grupę zaangażowaną w rozwój wsi.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI ORAZ PLANOWANE KIERUNKI JEJ ODNOWY.

Opis ogólny miejscowości Żerkowice:

Położenie wsi.

Żerkowice położone są w województwie dolnośląskim, w powiecie lwóweckim i gminie Lwówek Śląski. Wieś łańcuchowa położona na pograniczu Pogórza Izerskiego i Pogórza Kaczawskiego w Sudetach.

Jedna ze starszych wsi, wzmiankowana w 1305 r. jako Sircowicz. Do r. 1945 nosiła nazwę Sirgwitz, później Sieszkowice.

Planowane kierunki rozwoju miejscowości

Celem planowanych inwestycji jest głównie poprawa estetyki wsi i bezpieczeństwa w Żerkowicach. Ich osiągnięcie przyczyni się do rozwoju społeczno-kulturalnego miejscowości, podniesienia standardów życia, a tym samym zahamowania odpływu ludzi młodych.

Wizja odnowy wsi Żerkowice

Jak i gdzie chcemy żyć i mieszkać? Do czego zmierzamy?

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Wizja zrównoważonej odnowy wsi przedstawiona została jako cel, do którego będzie się dążyć uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców. Obraz wsi za 10 lat, który określa wygląd wsi, pożądane cechy środowiska przyrodniczego, aktywność gospodarczą, wieś funkcjonalną, wzrost poziom życia mieszkańców. Wizja pozwoliła na przygotowanie ram, które pozwoliły na wyznaczenie celów i sposobów realizacji w Planie Odnowy Miejscowości. Mieszkańcy Żerkowic mają swoje marzenia, planują przyszłość swoich rodzin i chcieliby osiągnąć cele, które sobie wyznaczyli. Przyjęcie 10 lat do okresu programowania pozwala na realne określenie potrzeb, ułożenie według priorytetów ważności działań, które przybliżają nas do wizji.

Hasłowa wizja odnowy wsi Żerkowice:

**ŻERKOWICE WIEŚ PRZYJAZNA MIESZKAŃCOM, OTWARTA NA
TURYSTÓW Z NADZIEJĄ TWARDZĄ OD PIASKOWCA.**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz wsi:

Wygląd wsi

- Nasza wieś jest zaniedbana,
- Dokonywana jest zbiórka selektywna odpadów ale brakuje kanalizacji
- We wsi znajduje się kościół pw. MB Różańcowej - późnogotycki z XV/XVI w. przebudowany w XVIII i XIX w. Wieża kościoła jest czworoboczna, górą ośmioboczna. Wyposażenie barokowe (ołtarz, chrzcielnica) oraz 4 gotyckie figury z XV-XVII w. Na murze płyty nagrobne z XVII w. wymagający renowacji
- Droga powiatowa i gminna w stanie dobrym, natomiast droga wojewódzka nr 297 jest miejscami niebezpieczna i nie ma poboczy ani chodników (domy mieszkalne blisko tej drogi)
- Oświetlenie do przebudowy
- Posiadamy miejsce spotkań zwane świetlicą, która niestety potrzebuje kapitalnego remontu oraz wybudowania węzła sanitarnego i kuchennego
- Zabytkowe kapliczki i figurki przydrożne, krzyż pokutny, pomnik z I wojny światowej

Mieszkańcy i ich aktywności

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

- Głównie ludzie w wieku średnim
- Ludzie z wykształceniem średnim
- W mniejszości ludzie aktywnych udzielających się dla wsi
- Radę sołecka, radę parafialną

Aktywność gospodarcza

- Kopalnia piaskowca
- Produkcja oklein
- Średnie i małe gospodarstwa rolne
- Zakład kamieniarski
- Działalność elektryczna
- Usługi dekarские

Cele rozwoju. *Co musimy zrobić?*

Osiągnięcie celów to pokonanie problemów, barier, które przeszkadzają w realizacji wizji odnowy. Cele powinny być realizowane w całości, za to ponosimy wspólną odpowiedzialność. Podejmowanie działań prowadzi do trwałości zasobów środowiska przyrodniczego. Nasze cele powinny być mierzalne, konkretne, realne, osiągalne oraz określone czasowo. Realizacja doprowadzi nas do osiągnięcia wizji oraz satysfakcji z rozwoju miejscowości.

Wygląd wsi

- Odrestaurowany Kościół
- Zachowane i odrestaurowane pomniki stałe (kapliczki i figurki, kościół wraz z wieżą)
- Wybudowana przystań wędkarska od strony Żerkowic
- Udrożnione rowy i studzienki przydrożne
- Wyremontowana i wyposażona świetlica wiejska
- Oświetlenie całej wsi
- Kanalizacja
- Plac zabaw dla dzieci i park
- Rozbudowa boiska wraz z zapleczem
- Droga wojewódzka z chodnikami i przejściami dla pieszych

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

- Nowe mosty
- Znaki drogowe
- Zadbane obejścia gospodarstw domowych

Mieszkańcy i ich aktywności

- Ludzie którzy powrócą z emigracji
- Ludzie wykształceni
- Osoby aktywne udzielające się dla wsi
- Imprezy plenerowe,
- Imprezy promujące wieś
- Aktywne działające ognisko młodzieżowe
- Wolontariat na rzecz ludzi starszych
- Promocja wsi(strona www; ulotka; monografia wsi)
- Działająca świetlica wraz z opiekunem

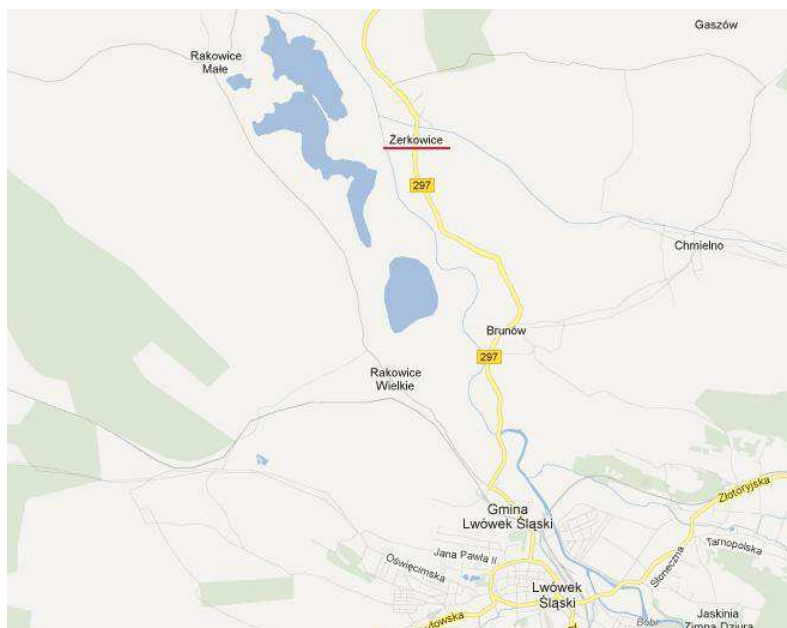
Aktywność gospodarcza

- Więcej gospodarstw agroturystycznych
- Sklepy wielobranżowe
- Nowoczesne gospodarstwa rolne
- Dofinansowane hodowle
- Więcej rzemieślników i działalności gospodarczych
- Zakłady usługowe – fryzjer, piekarnia, szewc
- Centrum urody Spa, fitness

ŻERKOWICE - INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

Położenie i zabudowa

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Powierzchnia

Ludność: 164 osoby. Żerkowice położone są w województwie dolnośląskim, w powiecie lwóweckim i gminie Lwówek Śląski.

Wieś łańcuchowa na skarpie w Dolinie Bobru (200-210 m n.p.m.) Jedna ze starszych wsi, wzmiankowana w 1305 r. jako Sircowicz. Do r. 1945 nosiła nazwę Sirgwitz, później Sieszkowice. Kościół pw. św. MB Różańcowej wzmiankowany był już w r. 1399, następnie 1408. Obecny wybudowany został na przełomie XV i XVI w., restaurowany w XVIII i XIX w., jest budowlą jednonawową, z wieżą od zach., z trójbocznym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowo-żebrowym. We wnętrzu barokowy ołtarz, kamienna chrzcielnica z ok. 1700 r. i dwie płyty nagrobne z r. 1604 i 1694. Przy szosie do Bolesławca stoją dwa krzyże pokutne.

Środowisko przyrodnicze

Roślinność obszaru gminy należy do piętra pogórza, gdzie rozległe tereny zajmują pola uprawne i łąki, rzadziej występują większe kompleksy leśne. W lasach występują ptaki chronione oraz zwierzęta. Zaś w rzekach, potokach i wyrobiskach żwirowych złowić można pstrąga potokowego, lipienia, karasia, płoć, głowacza, szczupaka, suma i inne ryby.

W pobliżu położony jest obszar Natura 2000 Żerkowice – Skała.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Dziedzictwo Kulturowe

W Żerkowicach jest Kościół pod wezwaniem MB Różańcowej wzmiankowany był już w roku 1399, następnie 1408. Obecny wybudowany został na przełomie XV i XVI w., restaurowany w XVIII i XIX w., jest budowlą jednonawową, z wieżą od zach., z trójbocznym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowo-żebrowym. We wnętrzu barokowy ołtarz, kamienna chrzcielnica z ok. 1700 r. i dwie płyty nagrobne z r. 1604 i 1694.

W miejscowości znajdują się krzyże pokutne. Na poniższych zdjęciach możemy je zobaczyć.

Mieszkańcy i ich aktywność

Dziś mieszkańcy Żerkowic to około 164 osoby, głównie w wieku średnim, chociaż zdecydowaną większość (1/3) stanowią młodzież i dzieci. Nasi mieszkańcy w większości posiadają wykształcenie średnie. Istnieje jednak duża grupa z wykształceniem wyższym, którego zdobycie umożliwia bliskość wyższych uczelni (Bolesławiec, Jelenia Góra).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

Najczęściej mieszkańcy Żerkowic wypoczywają w domach. Sporadycznie organizowane są imprezy takie jak: mikołajki, dożynki, festyn rodzinny, kiermasz wielkanocny, jasełka.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Analiza SWOT

Zastanawialiśmy się nad tym czy znajdziemy w naszej wsi jakieś mocne strony, które pozwolą nam na wykorzystanie ich do rozwoju. Szukaliśmy również szans w zmieniającym się wokół nas otoczeniu i przewidywalnej przyszłości, które by nam pomogły. Postanowiliśmy też przyjrzeć się krytycznie i zobaczyć nasze słabe strony, które mogą nam utrudnić rozwój, ale też staraliśmy się rozpoznać zagrożenia dla naszej wsi grożące jej z zewnątrz.

Czynniki sprzyjające rozwojowi to **symulatory rozwoju** tzn. te czynniki, które umożliwią naszej wsi realizację przyjętej wizji i celów planu. Są to czynniki, które wieś może wykorzystać w pobudzeniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- Symulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych (własna działalność gospodarcza, zmiana kwalifikacji zawodowych) jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach). Temu celowi może służyć powołanie organizacji społecznej oraz organizacji gospodarczej wspierającej przedsiębiorczość i tworzenie dodatkowych miejsc pracy.
- Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców rozwiązywaniu problemów wsi. Ma temu służyć odpowiedni przepływ informacji pomiędzy gminą, Radą Sołecką i mieszkańcami oraz informacji zwrotnych od mieszkańców. Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju wsi w oparciu o najcenniejszy zasób - potencjał ludzki. Dobra komunikacja to pierwszy warunek zmiany postaw mieszkańców, którzy są często nastawieni obojętnie, a nawet wrogo do działań samorządu.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych gminy w promocji wsi, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie inwestorów zewnętrznych.
- Przygotowanie szczegółowych projektów do zapisanych celów, przedsięwzięć i zadań planu i staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Zastanawialiśmy się nad mocnymi i słabymi stronami naszej wsi, które znamy dzisiaj i które wpływają na nasze życie. Odnieśliśmy się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości i jaki mogą mieć wpływ na nasz rozwój. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse możemy skutecznie zmniejszać negatywny wpływ słabości i zagrożeń.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Położenie (droga wojewódzka 297) • Mieszkańcy - ilość • Położenie blisko miast (Lwówek Śląski, Bolesławiec)	• Miejsce spotkań (świetlica) wymagające modernizacji • Brak aktywności mieszkańców • Brak poboczy w drodze wojewódzkiej

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

• Zabytkowy kościół • Wieża z medalionem • Dobra komunikacja • Wodociągi • Zbiornik wodny • Bardzo dobra współpraca z Gminą	• Bezrobocie • Brak regulacji rzeki • Brak placu zabaw • Brak kanalizacji • Remont Kościoła • Brak organizacji pozarządowych • Różnice pokoleniowe
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Remont Kościoła • Pomnika z I wojny Światowej • Modernizacja świetlicy –Centrum Wsi • Pozyskanie środków z Unii Europejskiej • Pobudzenie aktywności mieszkańców • Stworzenie stowarzyszenia • Lokalizacja miejscowości • Stworzenie miejsc pracy • Rozwój rolnictwa • Rozwój gospodarstw agroturystycznych • Promocja wsi – strona internetowa • Większa aktywność mieszkańców	• Nieuzyskanie środków na stworzenie miejsc pracy • Nieudrożnione rowy i studzienki przydrożne • Zbyt wąska jezdnia drogi wojewódzkiej • Nieoświetlone należycie drogi • Brak miejsc rekreacyjnych • Zanieczyszczenie środowiska • Wysokie bezrobocie • Brak funduszy na reorganizację wsi • Słabe zagospodarowanie terenu • Starzejące się społeczeństwo • Migracja ludzi młodych

Problemy odnowy miejscowości

- remont zabytkowego kościoła i wieży
- świetlica wymagająca modernizacji i wybudowania węzła sanitarnego i kuchennego
- brak kanalizacji
- brak placu zabaw
- zanieczyszczone potoki
- brak pobocza
- rowy melioracyjne zanieczyszczone
- śmieci (palenie śmieciami)
- drogi wewnętrzne, które są dziurawe

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ I ICH SZACUNKOWY KOSZT

Jednym ze źródeł finansowania realizacji Planu odnowy miejscowości jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2007 – 2013.

Z pomocy mogą skorzystać miejscowości, w których mieszka do 5 000 mieszkańców, położone w gminach wiejskich lub miejsko-wiejskich. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć musi być gmina, gminna jednostka kultury, organizacja pozarządowa posiadająca status organizacji pożytku publicznego, kościoły oraz inne związki wyznaniowe. Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą dotyczyć terenów i obiektów będących własnością gminy, skarbu państwa lub osoby prywatnej.

Przedmiotem naszych starań, które wynikające z potrzeb mieszkańców Żerkowic będą realizowane poprzez zadania. Prace będą miały na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez remont Kościoła, a także zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych lokalnej społeczności oraz rozwój tożsamości społeczności wiejskiej.

Głównym zadaniem jest remont Kościoła, stworzenie swoistego centrum wsi, które pobudzi lokalne społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia nowych wartości na wsi poprzez organizację różnego rodzaju imprez kulturalno - oświatowych oraz kultywowania różnego rodzaju tradycji wiejskich, itp. znajdą tam lepsze warunki do działania aktywnej w tej chwili grupy mieszkańców, zwłaszcza dzieci i młodzieży. Poprzez modernizację świetlicy stworzy się miejsce spotkań mieszkańców, dzieci i młodzieży. Remont Kościoła, wspólnie ze świetlicą stworzą Centrum Wsi. Atrakcyjne położenie geograficzne i zasoby przyrodnicze miejscowości Żerkowice jest idealny jeśli chodzi o rozwój turystyki. Stworzenie w Żerkowicach odpowiedniej bazy turystycznej wraz z miejscami noclegowymi, rozwiniętą gastronomią, spowoduje poprawę życia mieszkańców, nowe możliwości zarobkowania a co za tym idzie powrót w te malownicze tereny turystów „trójgranicza”. W tym celu niezbędny jest również remont infrastruktury miejscowości poczynając od dróg dojazdowych a skończywszy na modernizacji oświetlenia.

LP.	Co musimy zrobić aby osiągnąć cel?	Kto nam może w tym pomóc?	Ile czasu nam to może zająć?	Ile to może kosztować?	Skąd na to weźmiemy fundusze?
1	Remont Kościoła	- Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2012-2020	650 000zł	Środki zewnętrzne, Parafia, Fundusze unijne
2	Modernizacja Świetlicy	- mieszkańcy - Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2013-2015	300 000 zł	Środki unijne, Środki zewnętrzne
3	Chodniki	- Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2015-2020	10 000 00zł	Środki unijne, Urząd Marszałkowski

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

4	Modernizacja Oświetlenia	- Urząd Gminy - Urząd Marszałkowski	2017 co roku	50 000 zł	Kapitał ludzki
5	Drogi	- Powiat - Gmina - Urząd Marszałkowski	2012-2019	500 000 zł	Środki unijne, Urząd Marszałkowski
6	Przebudowa mostów, oczyszczenie i udrożnienie rowów i studzienek przydrożnych	- Powiat - Gmina - Urząd Marszałkowski	2016-2019	10 000 zł	Środki unijne, Urząd Marszałkowski
7	Plac zabaw	- Urząd Gminy - Mieszkańcy	2018	25 000 zł	Środki zewnętrzne i sponsorzy
8	Rewitalizacje zabytków, krzyże, kapliczki,	Urząd Gminy, Konserwator zabytków, władze Kościelne, mieszkańcy	2016-2020	50 000zł	Środki zewnętrzne, Fundusze Unijne, Fundusze kościelne i ministerialne, mieszkańcy
9	Rozbudowa boiska wraz infrastrukturą towarzyszącą	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	2016-2020	500 000zł	Środki zewnętrzne Fundusze UE
10	Budowa miejsca spotkań przy boisku	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	2015-2020	250 000 zł	Urząd Gminy Fundusze UE
11	Organizowanie cykliczne imprez-mieszkańcy	Urząd Gminy Mieszkańcy	2013co roku	5000 zł	- Środki zewnętrzne - sponsorzy -dotacje UE

REALIZACJA PLANU

Zasady realizacji planu.

- Plan stanowi drogę, po której będziemy razem szli i osiągać kolejne cele rozwoju naszej miejscowości.
- Ważnymi uczestnikami realizacji Planu jesteśmy my jako mieszkańcy. Osiąganie kolejnych celów w dużej mierze będzie uzależnione od naszej aktywności osobistej.
- Bardzo istotne będą działania organizacji pozarządowych, w których sami będziemy działali lub, które zachęcimy do współpracy.
- Gmina będzie aktywnym ośrodkiem pobudzającym i wspierającym realizację naszego Planu.
- W celu aktywnego włączenia nas jako mieszkańców do realizacji przedsięwzięć, Rada Sołecka włączy się do opracowania programu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a samorządem.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

W programie zostaną określone formy i metody współpracy, zasady wymiany informacji, wspierania działań organizacji pozarządowych.

- Coroczne spotkania związane z oceną realizacji Planu będą również służyły do planowania działań na najbliższy rok. Na spotkanie my mieszkańcy zaprosimy wszystkich, którzy chcą i mogą nam pomóc a zwłaszcza organizacje pozarządowe, władze gminy, sąsiadów z zaprzyjaźnionych miejscowości.
- Wspólnie z innymi miejscowościami z gminy i z Pogórza Izerskiego opracujemy zasady wymiany doświadczeń i wspólnego działania dla jeszcze bardziej efektywnego realizowania Planu.
- Władze gminy będą uczestniczyły w spotkaniach organizowanych przez sołectwo, organizacje pozarządowe i aktywne grupy mieszkańców. Spotkania będą zwoływane przez bezpośrednio zainteresowane grupy, a ich tematem będą wspólne działania związane z realizacją Planu.

Sposoby monitorowania, oceny i aktualizacji planu.

- Monitorowanie będzie organizował i nadzorował Burmistrz Gminy i miasta Lwówek Śląski przy współpracy z sołtysem.
- Monitorowane będą podstawowe zadania i przedsięwzięcia związane z realizacją Planu.
- Wyniki monitorowania będą przedmiotem corocznych sprawozdań z postępu realizacji Planu, składanego Radzie Miejskiej w Lwówku Śląskim i na zebraniu otwartym w miejscowości.
- Zarówno Rada jak i mieszkańcy oceniają realizację Planu, dokonają również identyfikacji słabych i mocnych stron realizacji Planu.
- Mieszkańcy, co 3 lata będą aktualizowali plan metodą uspołecznioną zgodnie z metodą przyjętą przy jego opracowaniu.
- Inicjatorem aktualizacji będzie Rada Sołecka przy współpracy Burmistrza i Rady Miejskiej.

Komunikacja społeczna.

- Burmistrz i sołtys jako główni animatorzy realizacji Planu, będą systematycznie informowali opinie publiczną o działaniach związanych z realizowanymi przedsięwzięciami. W tym celu ustalą między sobą zasady przekazywania informacji o podejmowanych działaniach.
- Główną formą informowania będzie lokalna prasa, radio, telewizja i Internet.
- Komunikaty będą kierowane do mieszkańców miejscowości i gminy (informacja wewnętrzna) jak również do odbiorców regionalnych i ogólnokrajowych (informacja zewnętrzna).
- Największy nacisk zostanie położony na informacje skierowane do odbiorców lokalnych.
- W przekazywaniu informacji do mieszkańców zostaną wykorzystane również środki przekazu zwyczajowo przyjęte w gminie (tablica ogłoszeń, informowanie na spotkaniach, informacja przekazywana przez sołtysów, itp.).
- Radni, mieszkańcy, zainteresowane osoby i podmioty będą miały bieżący dostęp do informacji o realizacji Planu. Ograniczeniem będą tylko przepisy prawa, określające zasady udostępniania informacji przez Urząd Gminy.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŻERKOWICE

LITERATURA

1. Dane zebrane od mieszkańców wraz z dokumentacją zdjęciową
2. Informacje zebrane ze zbiorów Urzędu Gminy i Miasta Lwówek Śląski
3. Słownik geografii turystycznej Sudetów "Pogórze Izerskie" Wrocław 2003